



Cena egz.

80 gr.

wychodzi w każdą sobotę w Krakowie — Poznaniu — WARSZAWIE — Lwowie — i Wilnie.

Prenumerata kwartalna: 10 złotych; zagranicą 12 złotych — Cena ogłoszeń za wiersz 1 mm 40 grosze. Nadesłane 1 złoty. Między tekstem redakcyjnym 2 złote

Redakcja i Administracja: Kraków, Basztowa 17, telefon 35-42. Numer konta P. K. O. w Krakowie 404.200.

Cena egz.

80 gr.

Nr. 1 (22)

Sobota, 3. stycznia 1925

Rok II.

Rozpoczęcie zimowego sezonu sportowego.

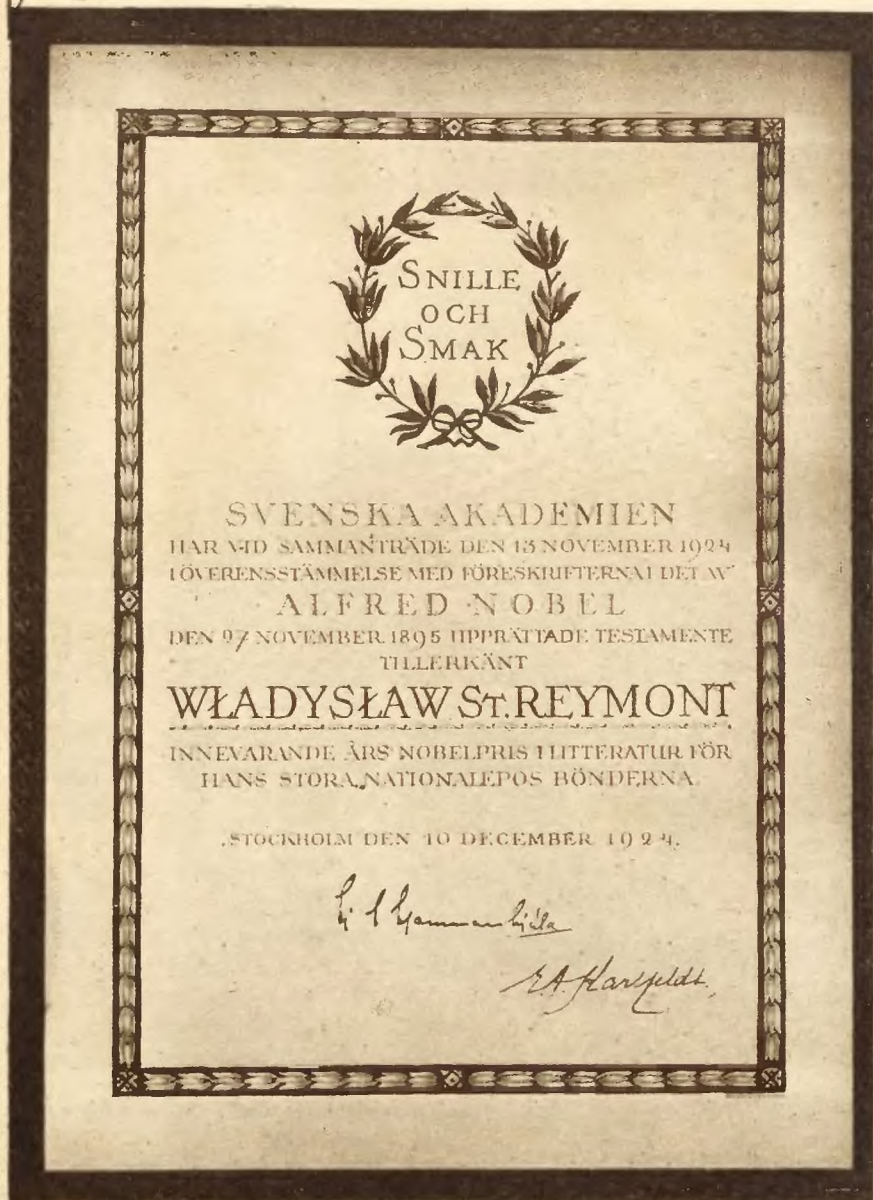
7760 IV cz. 10p.



Głównym ośrodkiem zimowego sezonu sportowego w Europie jest miejscowość klimatyczna St. Moritz, położona przepysznie w szwajcarskim kantonie Graubünden, wśród wiecznym śniegiem pokrytych niebotycznych szczytów alpejskich. Zdjęcie nasze przedstawia widok z werandy wielkiego hotelu na ślizgawkę Skating Klubu ze wspaniałą panoramą gór.

Bibli. Jagiell.
2073

Echa przyznania nagrody Nobla Wł. St. Reymontowi.



cyny, czwartą za najwybitniejsze dzieło literackie, piątą zaś za najskuteczniejszą działalność, mającą na celu braterstwo narodów i podtrzymywanie pokoju światowego. Akademia umiejętności w Stockholmie rozdziela nagrody chemikom i fizykom oraz literatom, instytut medyczny Karoliński fizjologom i lekarzom, a Storting norweski nagrodę pokojową. Wysokość nagrody nie jest ściśle oznaczona i zależy od dochodów przedsiębiorstw, w których kapitał Nobla jest lokowany. W tym roku przyznano tylko dwie nagrody: najwybitniej-



Nazwisko Alfreda Nobla znane jest całemu światu. Urodzony w Stockholmie w r. 1833 jako syn znakomitego i bogatego inżyniera, a zmarły 10 grudnia 1896 wstawił się wynalazkiem dynamitu i fundacją, jaką założył rok przed śmiercią. Trzydzieści milionów koron wynosił wówczas jej kapitał zakładowy, którego odsetki mają być rozdzielane między pięć nagród. Pierwszą przyznaje się za prace z dziedziny fizyki, drugą z dziedziny chemii, trzecią z fizjologii i medy-

szemu chemikowi prof. Einthoven z Leyden w Holandji i Wł. Reymontowi nagrodę literacką za „Chłopów”. Wobec niemożności przybycia do Stockholmu obu laureatów nie odbyła się w tym roku uroczystość wręczenia nagród. W imieniu Reymonta podziękował komitetowi oficjalnie poseł Rzeczpltej Wysocki. W rocznicę zgonu Nobla Poselstwo złożyło na jego grobie w imieniu Tow. Dzień. i Lit. w Warszawie piękny wieniec z wstęgami o barwach narodo-

wych. Ten akt kurtoazji, na który nie zdobyła się n. p. Holandia, druga tegoroczna laureatka, wywarł jak najlepsze wrażenie. Nazajutrz wręczyła dyrekcja Komitetu Nobla p. Wysockiemu złoty medal, bity na cześć Reymonta i dyplom. Medal nosi z jednej strony podobiznę Nobla, z drugiej alegoryczne postacie z napisem (w przekładzie polskim) „Wynalazczość pomaga życie sztuką udoskonalać”.

Posłowie sejmowi oskarżeni o zdradę stanu.

Sejm wydał ich sądom.



Prace nad rozwojem naszego samorządu powiatowego.

Zjazd przedstawicieli samorządów w Warszawie.



1. Sejm Rzpłtej wydał sądom karnym trzech posłów Ukraińców: Pawła Czumaja, Sergjusza Kozickiego i Pawła Wasynczuka stanowiących skrajne skrzydło Klubu ukraińskiego. Władze bezpieczeństwa oskarżają wydanych posłów o zbrodnię zdrady głównej. — 2. Również Sejm wydał posła komunistycznego Łańcuckiego, oskarżonego o zbrodnię zdrady głównej. W nocy z dnia 19. na 20. grudnia policja polityczna Warszawy dokonała aresztowania posła Łańcuckiego ze względu na możliwość jego ucieczki.

Agencja fotograficzna w Warszawie.

W grudniu 1924 obradowała w Warszawie konferencja Rady zjazdów samorządów powiatowych nad sprawami tychże samorządów. Konferencja postanowiła m. i. zwołać w dniu 2. lutego 1925 r. zjazd przedstawicieli samorządów powiatowych do Warszawy. Specjalnie i wyłącznie dla „Światowida” wykonane zdjęcie uchwyciło rozmowę ministra spraw wewn. Ratajskiego (x) z wicemin. skarbu Markowskim (xx) i prezesem Rady sen. Zdanowskim (l).

Agencja fot. w Warszawie.

Przemianowanie stolicy Norwegii.



Stolica królestwa Norwegii, od 1624 do 1924 znana pod nazwą Christjanji, na mocy uchwały parlamentu norweskiego z dniem 1 stycznia 1925 nosi nazwę Oslo. Nie jest to bynajmniej nazwa nowa, lecz przeciwnie przywrócenie dawnej historycznej, którą miasto nosiło od swego założenia t. j. od r. 1047 aż do wielkiego pożaru 1624. Gdy Oslo zamieniło się wtedy w zgłiszczę, ówczesny król Norwegii i Danji Christjan IV. odbudował je i od swego imienia nazwał. Ale zachowała się pamięć dawnej nazwy: na przedmieściach stolicy używał jej lud, była ona niezmieniona w urzędowym tytule miejscowego biskupstwa i sądu apelacyjnego. Nasze zdjęcia przedstawiają: na lewo ulicę Karola Jana, z kończącym ją pałacem królewskim, na prawo gmach parlamentu norweskiego (stortingu).

Z portretów politycznych obecnej chwili.



Kancelarz Marx skutkiem wyniku nowych wyborów do Sejmu Rzeszy podał się do dymisji.

Fot. Atlantic.



Kap. H. J. Huddleston, nowy sirdar (dowódca wojsk) angielski w Egipcie.



Gen. Balbo, naczelnik milicji faszystowskiej, ustąpił.

Press Photo News-Service.



Sr. Geoffrey Archer, nowy gen. gubernator angielski w Sudanie.



Dr. Michał Hainisch, wybrany ponownie prezydentem Rzpltej Austriackiej.

Fot. Atlantic.

Międzynarodowa komisja bałkańska.



W gmachu poselstwa włoskiego w stolicy Turcji, w Angorze, obraduje Międzynarodowa Komisja, wyznaczająca szczegółowo granice pomiędzy poszczególnymi państwami bałkańskimi. W skład jej wchodzi (od lewej): Catroux (Francja), Hayroullahbey (Turcja), Cornwall (Anglja), Minotakis (Grecja), Vitelli (Włochy) i Popow (Bułgarja).

Fot. Francais.

Boże Narodzenie króla angielskiego.



Królewska rodzina angielska według starej tradycji przepędza święta Bożego Narodzenia nie wśród zgiełku stolicy, tylko w zacisznym York Cottage w hrabstwie Norfolk, gdzie koło Bożego drzewka gromadzą się nie tylko członkowie rodziny, ale i biedne dzieci, którym królowa rozdaje podarunki gwiazdkowe.

Fot. Sport & General.

W rocznicę koronacji Bolesława Chrobrego.



Reprodukcja przepysznego wizerunku Bolesława Chrobrego, drugiego z kolei „Pocztę Królów polskich” mistrza Jana Matejki. „Za takiego króla tylko dać się porąbać w kawałki”, pisze o tym rysunku znakomity historyk Śt. Smolka.



Nieznanego rzeźbkarza posąg Miecysława I. i jego syna Bolesława Chrobrego w „Kaplicy Złotej” Katedry poznańskiej, gdzie spoczywają prochy założyciela potęgi państwa polskiego.

W dawno minione czasy przenoszą uroczystości gnieźnieńskie, które się w tej starej siedzibie królów polskich w święto Bożego Narodzenia odbywały. Wspomniły się pierwsze początki Państwa Polskiego, gdy ono się z pomroków dziejowych wynurzało, już wtedy dwóch wrogów głównych mając przeciwko sobie, tych samych sąsiadów, którzy przez cały ciąg dziejów aż do dni najnowszych wrogami mu pozostali: sąsiada z obcego szczepu z Zachodu i tego od Wschodu, co chociaż krwią nam bliski, w duszy swej nigdy nie stał się nam krewnym. I przypomnieli się nam, ich praprawnukom, ci

pierwsi twórcy Polski, a zwłaszcza ten, który przed dziewięćset laty właśnie w Gnieźnie kazał sobie włożyć na głowę koronę królewską, symbol niezależności i potęgi Państwa — Bolesław I., Chrobrym zwany. Po Mieszku spadek skromny objawszy,

dzielnością swego oręża powiększył go i przed zakusami wschodnich i zachodnich wrogów obronił i zabezpieczył. Dzisiaj, w wskrzeszonej Polsce pamięć tego wiekopomnego dnia odnowiono. Dzwony katedry gnieźnieńskiej zadźwięczały ku czci wielkiego króla i wielkiej przeszłości, ale w ich głosie było i wezwanie do żywych. Historia się nie powtarza, więc inne dzisiaj i miecz polski zarówno jak i polityka polska ma przed sobą zadanie, niż za czasów Chrobrego, ale ostateczny cel pozostał dzisiaj ten sam, jaki był w roku 1024: potęga i bezpieczeństwo Polski.



Starożytna Katedra gnieźnieńska, gdzie się, jako w siedzibie prymasa Polski, odbyła w r. 1024 koronacja Chrobrego. Jak wiadomo, istnieje obecnie plan przeniesienia siedziby prymasa z Poznania ponownie do Gniezna.



Drogocenne pamiątki czasów bolesławowskich: Szczerbiec, którym Chrobry uderzył w kijowską Złotą Bramę, włócznia św. Maurycego i miecz koronacyjny — przechowywane w skarbcu Katedry Królewskiej na Wawelu a reprodukowane tu według obrazów znakomitego malarza L. Wyczółkowskiego.



Bezcennej wartości złoty relikwiarz z głową św. Wojciecha, przechowywany do niedawna w skarbcu Katedry gnieźnieńskiej, zabrany przez świętokradzkich złoczyńców.

Ze sportów w zimie.



Odpoczynek wytrawnego jeźdźcy na ski podczas wielkiej wycieczki turystycznej po śnieżnych przełęczach Alp szwajcarskich.

Fot. Atlantic.



Sportowe ćwiczenia dziewcząt w szkołach szwajcarskich odbywają się w zimie również na wolnym powietrzu, a główną ich częścią jest jazda na ski.

Fot. Atlantic.



W St. Moritz, ognisku sportów zimowych w Szwajcarii, jest osobne miejsce przeznaczone wyłącznie dla początkujących, często bardzo jeszcze dzieciennych narciarzy. Jeden z tych małych jeźdźców, zmęczony trudnościami, drapie się w głowę, rozwiązując dylemat jazdy.

Fot. Frankl.



Na bezkresnych śnieżnych płaszczynach Kanady nosi się na nogach, pod właściwymi bucikami, szerokie śniegowce, chroniące swą płaszczyzną od zapadnięcia się w śniegu.

Fot. Atlantic.

Tennis w pokoju.



Zimowa pora uniemożliwia grę tenisową na wolnym powietrzu. Ale nie trzeba się na tych kilka miesięcy wyrzekać tego pięknego sportu — można go uprawiać w ciepłym ogrzonym pokoju. Nasze zdjęcia, przedstawiające partię panów i pań, same objaśniają urządzenie „placu” tenisowego w pokoju.

Fot. R. Sennecke.

Nowobogacy.



Och! proszę nie grać Wagnera! To przecież kompozytor drobnomieszczaństwa!

Humor.



— Ileż masz bachorów?
— Nie wiem, cztery dni nie byłem w domu.

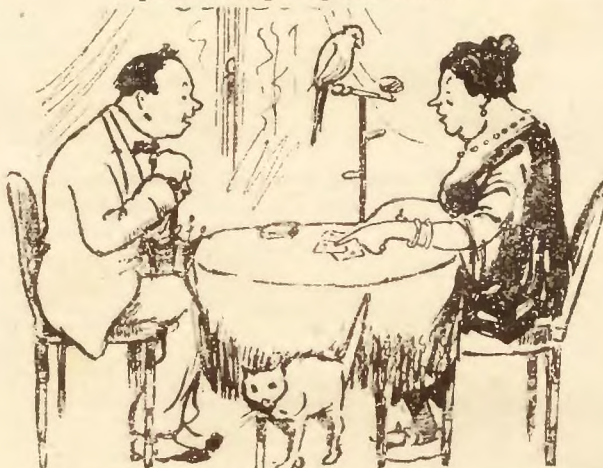
Trudny rachunek.

Modele.



— Pożyczcie mi swego osła: chciałbym go malować.
— A czy ja nie mógłbym go zastąpić?

Spełniona przepowiednia.



— Niezadługo zajmie pan wysokie stanowisko...
Wzniesie się pan ponad Kraków.
— To się już stało — jestem strażakiem na wieży kościoła Marjackiego.

Poznanie.



— Panie Iksiński... moja żona...
— Gratuluję...
— Niema czego.

Alter ego.



— Przedstawiam panu pana Herkulesa, z którym w mojej nieobecności może pan traktować: zastępuje mnie, to mój alter ego.

Różnica.



— To wielka różnica — kobieta pada w najgorszym wypadku na plecy — mężczyzna na głowę!

Pomysłowy tokarz w ruchliwym domu.



Niewielka różnica.



— No, jestem ojcem!
— Gratuluję, założyłbym się, że chłopak?
— Nie... dziewczynka.
— No widzisz! Nie wiele się omyliłem.

Nieporozumienie listopadowe.



Pan Kalasanty, chuchając w ręce:
— Tak, tak, jesień to jest ciężki czas!
Panna Barbara: Mój młody Panie, tylko bez osobistych wycieczek, ja czuję się jeszcze we wczesnej wiosnie.

Amatorskie Zdjęcia portretowe.



Monokel. Światło z przodu, boku
i góry.

W ten sposób po zużyciu tuzina klisz, myślący amator nie będzie już pracował na ślepo, lecz będzie już zdawał sobie sprawę z tego, jakiemu oświeceniu jaki efekt odpowiada i będzie umiał je stosować.

Dr. Tadeusz Cyprian.



Monokel. Ostre światło z dwóch
stron od przodu.

Nowości filatelistyczne.

The image displays four Austrian postage stamps from 1911, arranged in a 2x2 grid. Each stamp features a unique floral or foliate design within a decorative border. The denominations are printed in large, stylized numbers: 2.700, 2.800, 1.500, and 1.400 Kronen. The word 'Österreich' (Austria) is printed at the top of each stamp, and 'Kronen' (Kronen) is at the bottom. The stamps are perforated and have a wavy border.

Rebus.



Zagadka.

1	17	13	14	12	15		
2	17	6	7	12			
3	18	5	11	8	7		
4	8	9	8	16			
5	16	9	9	8	18		
6	12	10	12	14	8	11	8
7	2	4	12	7			

Zadanie konikowe.

	je		za	nie		zro	
	ciał	po	i	bił	wi	cier	
wo	to	wied	ob	miótl	czas	swo	na
ster	snów	jak	nie	je	o	ci	ścił
	by	nie	łych	pocz	wy	dro	
	mi		le	gę		czy	

Rozwiązanie z Nr. 19.

Szarada : Faraon.

Zadanie konikowe:

**Trafne rozwiązanie szarad z Nr. 19
nadesłali:**

Wszystkie osoby których nazwiska w tym spisie podane są rozstrzelonym drukiem otrzymały w drodze losowania po jednej książce. Administracja „Światowida” przelała im to nagrody przesyłając polecenia.

Z powodu przemieszczenia terminu zamknięcia numerów świątecznych, nie mogliśmy zamieścić wszystkich trafnych rozwiązań. Narazie wylosowaliśmy tylko dwie nagrody, trzecią zaś wylosujemy z następnej serii trafnych rozwiązań zagadek z Nr 19 i ogłosimy w Nr 2 „Światowida”.

Skrzynka pocztowa.

„Witeź Iwo.” Żaluję bardzo, ale w myśl wydawcy pisma nie możemy zamieszczać wierszy. Musimy zatem i Szanownemu Panu zwrócić rękopis, mimo, że w nim jest szczyry talent. Za słowa pochwały dla Światowida bardzo dziękuję.

P. Halina, Dobr. w Sosnowcu. Nie możemy wydrukować.

Na Gwiazdkę

kupuje świat kobiecy tylko w firmie

Au bonheur des Dames

Właściciel firmy:

Wilhelm Vogler

Kraków, Floryańska 10.

Tel. 3467.

Tel. 3467.

Oferujemy:

plaszcz welour	od 80 zł.
plaszcz z futrem	od 130 "
Kostymy welour	od 90 "
Kurtki diwetinowe	po 70 "
Kurtki skórzane	od 100 "
Suknie wełniane	od 30 "
Suknie jedwabne	od 65 "
Suknie tryk. wied.	od 35 "

Sprzedajemy:

Kasaki z trykotu	po 22 zł.
Kasaki z crep de chine	od 35 "
Kasaki z crep marocaine	od 25 "
Żakiety trykotowe	od 24 "
Kamizelki wełniane	od 10 "
Bluzki etaminowe	po 12 "
Szlafroki wełniane	od 28 "

Modele Wiedeńskie

127

ZNAKOMITE PŁÓTNA

Płócenka, Dymki, Lideny itp. wyroby tkackie poleca — a próbki z oceną przesyła zaraz po otrzymaniu 3. Zł. w liście poleconym

Józef Jórasz

„Firma Tkacka“

p. Korczyna, pow. Krosno, Woj. Lwowskie

106



97

Szuka Pan ?

nowoczesnych i prawdziwie artystycznych

foto-studji aktu

Wzory i cenniki wysła po otrzymaniu listem Zł. 2, 5 lub 10. Fr. Gazda, Wiedeń, V/2, Spengergasse 1 c 4. Korespondencja po polsku. Zastępcy poszukiwani.

9



10



84

Zabawki

z drzewa poleca

68

Częstochowska Fabryka Zabawek
F. Kruszyński, Aleja 57



78

Abażury i Lampy Elektr.

Wytwórnia Inż. A. Jastrzębskiego
Kraków, Sławkowska 30 Zastępcy poszukiwani

61

WODA KOŁOŃSKA
J. M. FARINA

VIS-À-VIS

PLACU
JULIUSZA

126



119

Polski Bank Handlowy w Poznaniu

Adres telegraficzny „Polhanbank”
Oddział w Krakowie, ul. Florjańska 55
Dyrekcja Nr. tel. 453

Istnieje 51 lat

Wydział kredytowy Nr. tel. 42-90
Kantor i kasa Nr. tel. 21-13
Wydział zagr. giełd. Nr. tel. 42-90

Jedną z najstarszych instytucji w Polsce udziela kredytów w złotych, dolarach, funtach szterlingach, frankach szwajcarskich, oraz innych zagranicznych walutach firmom handlowym i przemysłowym

Przyjmuje wkłady

na książeczki oszczędności i rachunki bieżące w złotych i we wszystkich zagranicznych walutach, oprocentowując je jak najkorzystniej.

121

Bank posiada 33 filij, poza tem licznych korespondentów w kraju i zagranicą. Kantor i kasa otwarte dla klienteli od godz. 9—3, w soboty od godz. 9—1 szej. Dla dogodności klienteli w grudniu i styczniu kantor i kasa otwarte od 5—7-mej wieczór prócz sobót.

Cudze chwalcie, swego nie znacie
Sami nie wiecie, co posiadacie!
Swój do Swego!



120

„URANIA“

Gen. zastępstwo fabryki optycznej



Kraków, Kanonicza L. 22

poleca przyrządy naukowe z dziedziny astronomii, fotografii, geodezji, medycyny, mikroskopji projekcji i t. d. po cenach fabrycznych.

Nadto szkła punktalne do ewikierów, okularów, lornetki polowe, teatralne, reflektory samochodowe, lampy lustrzane i t. d. — Kupcom należy rabat.

129

„Życie“

„Życie“

Opuścił już prasę

Numer 5 „Życia“

miesięcznika powieściowego ilustrowanego. Numer 5 „Życia“ zawiera poza niezwykle bogatą częścią beletrystyczną i ilustracyjną, noworoczny podarek dla swych P. T. Czytelników, a mianowicie

Czwórbarwny kalendarz na rok 1925

W części powieściowej Nr. 5 „Życia“ znajdują się nieznane dotąd utwory głośnych pisarzy Flauberta: „Biblioman“ i Luigi Pirandello: „Wyższe prawo“. — Są to arcydzieła nowelistyki. Humor reprezentuje tym razem znowu niezrównany Awerczenko w pikantnej noweli p. t. „Uleczony“. Bogatej treści numeru 5 „Życia“ dopełniają pierwszorzędne nowele i opowiadania pióra polskich, francuskich, włoskich i angielskich pisarzy. Ozdobą numeru 5 „Życia“ jest dział

„W świecie gwiazd“

123

w którym znajdują się artystycznie wykonane portrety najpiękniejszych artystek sceny polskiej.

Bogate ilustracje

Cena numeru o objętości przeszło 100 stron druku 1. zł. 50 gr. Do nabycia we wszystkich księgarniach, agencjach dzienników, kioskach i na dworcach kolejowych w całej Polsce lub wprost w Administracji „Życia“, Cieszyn, skrytka pocztowa 25.

„Życie“

„Życie“